

Tjóðveldisflokkurin

Leitingin eftir tí negativa

Tað ljóðar so sjálvsagt, at høvuðsuppgávan hjá teimum fólkavaldu er at finna so góðar loysnir fyri fólkíð í landinum, sum yvirhøvur til ber. Men er hetta so sjálvsagt kortini?

Ein og hvør er sær sjálvum næstur, sigur eitt gamalt orð. Tað er eisini galdandi, tá tað ræður um at verja síni egnu sjónarmið, sína stevnu, sínar gerðir. Tá umstøðurnar broytast, kann hetta í summum førum hava við sær, at tey fólkavaldu og teirra stuðlar gera meira fyri at finna próvgrundir fyri, at tey høvdu og hava rætt, enn at finna góðar loysnir fyri borgaran.

Kjakið og mentafólkini

Tíverri er tað av sjáldan, at okkara fremstu mentafólk – skald og listfólk – eru uppi í tí almenna kjakinum um samfelagsviðurskipti. Í øðrum londum verður roknað sum natúrligt og neyðugt, at mentafólkini leggja aftrat til fløvandi eldi, sum mergjað samfelagskjak er.

Okkurt undantakið er kortini. Jens Pauli Heinesen hevur góðar viðmerkingar av og á. Og í seinastu viku kom so høvundurin Steinbjørn B. Jacobsen við einari frálíkar grein, sum hann gav yvirskriftina »Milliardi«.

Hann var júst inni á hesum evninum, eg bendi á fremst í hesi grein. Eg loyvi mær at endurgeva hesi kut: »Kanska tað mest óhugnaliga og skaðiliga við hesum »prógnum« er, at hesi fólkini so líðandi fara at arbeiða ímóti, at nakað kann bera til í Føroyum. »It froyrskt verður vánaligt ella hálvvánaligt... Teirra roknistykki skulu passa, og tað gera tey bert, um einki ber til í Føroyum, og føroy-

ingar eru eitt útvált fólk av ódugnakroppum.«

Vantandi próvgrundir og skuldsætingar

Mær tykir, at henda tankagongd, tilvitað ella ótilvitað, meira enn áður merkir tað politiska kjakið í Føroyum uppundir hetta valið. Umstøðurnar eru so ómetaliga nógv broyttar, serliga Føroya og Danmarkar ímillum, at hjá mongum er neyðugt at fara út á ysttu hugans sker at leita eftir negativum próvgrundum fyri sínum sjónarmíðum.

Tak bara blokkstuðulin sum dømi. Ongin kann í dag mótpógra, at í mesta lagi helvtin av studninginum fer í umfar í samfelagnum. Hin helvtin fer aftur til Danmarkar sum rentur.

Hetta er ein av teimum broyttu umstøðum: at føroyingar kunna liva og tað væl við helvtini av blokkstuðlinum. Tað kemur sum vera man illa við hjá teimum, sum hava billað fólkini inn, at blokkurin – óskerur – átti lívið í teimum. So her muga próvgrundir finnast ímóti veruleikanum. Higartil er ongin próvgrund funnin, men harafturímið skuldsætingar, id: tjóðveldismenn royna at gera sær dælt av kreppuni (Jóannes Eidesgaard).

Ongin kann heldur mótpógra, at um føroyingar skulu gjalda einar 300 mió. kr. um árið í avdráttum, fer at kalla onki av blokkinum í umfar í samfelagnum. Næstan alt verður sent niður aftur í statskassan.

Nú er tað, at aðrir, serliga javnaðarmenn, finna upp á ráð: tá vit loysa, spæla vit av við blokkstuðulin – men sita eftir við 6 miljardum í skuld til statin!

Har var hon – próvgrundin, sum kann brúkast!

Ein samráðingarspurningur

Alt kann brúkast at ræða fólk við. Eisini hetta seinasta »argumentið«.

Veruleikin er tó ein annar. Tá vit føroyingar loysa frá Danmark – stovna okkara egna stat, sum fer at samvinna við ma. Danmark – fara samráðingar at vera partanna ímillum um, hvussu gerast skal upp landanna millum.

Tað ber sjálvandi ikki til at siga frammanundan, hvat úrslitið av hesum samráðingum verður. Men neyvan er tað hugsandi, at ein mentatjóð sum tann danska – fremst í stríðnum á altjóða palli fyri tjóðum, id vinna sær frælsi – fer at geva okkum eitt so vánaligt úrslit, sum hesir javnaðarmenn og aðrir vilja vera við. Tá er tað heldur hugsandi, at teir fara at siga: blokkstuðulin taka vit av – og strika úttanlandsskuldina. Ella okkurt líkandi.

Men hetta er sum sagt ein samráðingarspurningur. Og tað hevði gagnað føroyingum øllum, um allar politiskar kreftir brynja seg til at fáa eitt so gott samráðingarsúrlit sum gjørligt, heidur enn at brúka kreftirnar til at leita eftir negativum próvgrundum.

Til hetta er gjørt, mugu vit ásanna tað, sum Steinbjørn B. Jacobsen eisini sigur í áðurnevndu grein:

»So lógið er lívið, at sumt í tí ikki kann gerast um til eitt roknistykki.«

Finnogi Ísakson

Loysing og hvat so?

Tjóðveldisflokkurin, id hevur sum fremsta mál, at fremja vilja fólksins frá Fólkaatkvøðuni 14. September 1946, hevur ótróytuliga síðan flokkurin var stovnaður, verið talsmaður fyri at føroyingar skulu liva í fræls-um landi.

Hetta tykist nú bera ávøkst umsiður og flestu flokkanir hava tískil flutt seg nakað á sjálfstýrisleið, sjálfv sambandsflokkurin, ígjøgnum lógmann, tosar nú um broytingar, id ganga heilt at »loysingini« Hetta eru avgjørt nýggjir tónar. »nnars er felags fyri flestu av mótstøðuflokkum Tjóðveldisflokksins, at teir merkja væl hvønn veg rákið ber og vilja tískil gera sær til góðar av hesum.

Tjóðveldisflokkurin heldur fast við, at alt annað enn sjálfstýri, har fólkíð tekur fulla ábyrgd av sær sjálvum, er burturvið. Samstundis kveistra vit tær gomlu og vælkendu ræðumyndirnar um loysing og hvat so, burtur með alla.

Tjóðveldisflokkurin hevur boð uppá framtíðina, tjóðskaparliga, sosiala, mentunarliga og vinnuliga. Flokkurin vil gera menningarætlan fyri vinnulív og búskap. Flokkurin vil virka fyri eini sosiallógávu id tryggjar øll, id tórv hava, eina virðiliga tilveru.

Tjóðveldisflokkurin er vísur í, at eitt tað besta aktivitið landið hevur, er ungdomurin.

Ungdominum skal tryggast best møgulegu kor til útbýgving og rættin at hava eitt arbeiði. Megna vit ikki at halda ungdominum heima hjá okkum, ella hava tilboð til hann, tá einhvør útbýgving er enda, so eru vit illa farnir.

Innan fiskivinnu heldur Tjóðveldisflokkurin, at útróðrarbátar undir 15 tons, eiga at hava rættin til frítt at fiska.

Um øll hesi mál, id við útbýgging av samfelagið okkara, hvussu vit brynja okkum til 21. öld, er nágreinuliga greitt frá í valskráð flokksins.

Sum ein av mongum í livir og virkar uttan fyri miðstaðaróki, so lepst ikki undan, at ein hugsar nógv um, at útjagarin fær lut í teirri menning, id er í samfelagnum.

Økismenning er landsmenning

Skal samfelagið virka væl, er neyðugt at útjagarin, id skapar størsta partin av útflutningsvirðinum, eisini fær sín náttúrliga lut av samfelagsgáðanum.

Tíverri er ein neyðdur at ásanna, at gongdin sum nú er, ber á skeiva borið. Miðstaðaróki stýrknar í slíkan mun, at sama øki er komið í trupuleikar av øllum hesum tilflytarunum, hetta er ein sokallaður luksustrupuleiki. Men samstundis fjarðar í íbúgvaratálinum í fleiri av útjagaraøkinum.

Hetta er ein ræðandi gongd, id fyri langt síðan átti at fingið klokkurnar at ringt hjá sitandi sangongu. Hetta vil Tjóðveldisflokkurin bota uppá. Flokkurin betir tað vera alneyðugt at eisini útjagarin, heilt náttúrliga er ein vælvirkandi partur av samfelagnum.

Økismenning er landsmenning

Tjóðveldisflokkurin fer at virka fyri at samferðslunetið verður útbýgt, hetta er ein treyt, um vit ætla at koma okkum fram sum útflutnings og ferðamannaland. Vit einum tíðarhóskandi samferðsluneti, bota vit um kappingarføri, ein og vit gera vit landið minni.

Suðuroyingar!! Tjóðveldisflokkurin, vil menna útjagaraøkini

Hugt verður at sambandi-

num ímillum norðara og sunnara part av oynni. Vit vita at Hovsvegurin stendur fyri stórum ábótum og nýtimansgerð, eisini skulu ymisk tryggjarkrøv lúkast. Hetta verður at kosta nógvur milliúnir. Tí vil Tjóðveldisflokkurin virka fyri, at stig verða tikin til at binda partanir í oynni tættari saman við einum bergholið ímillum Øravík og Hov. Hetta fer at gera oynna minni og at økja um samstarv og samanhold í oynni.

Eftir hetta, verður ikki atvagerandi hvar tú býr, í mun til arbeiðspláss ella skúla.

Ikki minst nú, vit standa á gáttini til eina oljuvinnu, har ein er vissur í, at Suðuroyggin kemur at hava ein virkan lut í hesi vinnu.

Tann peningur í avsetast skal til hetta, vildi kortini verið avsettur til at bota gamla veganeti Øravík – Hov. So hví ikki heldur taka stigið fullt út, tað vil id hvussu so er Tjóðveldisflokkurin, fær hann ávirkan.

Góðu Suðringar, valið 30 apríl er eitt lagnuval, eitt lagnuval fyri Føroyar og eitt lagnuval fyri Suðuroynna. Tí heitur Tjóðveldisflokkurin á mann og kvinnu, at standa saman um flokkinn.

Valtølina boða frá góðum úrsliti, men her skal gerast vart við, at hetta eigur ein at ansa eftir og ikki nýta hetta sum ein kodd. Tað hevur ongantíð verið meira neyðugt enn nú, at vit øll gera okkara til, at Tjóðveldisflokkurin verður umboðaður í Suðuroynni.

Tjóðveldisflokkurin hevur onki umboð havt í oynni, seinast valskeið, hetta bæði merktist og sæst, oyggin er hesa tíð afturútsigld.

Góði veljari lat hetta ikki henda aftur. Far tí á val 30 apríl og stuðla Tjóðveldisflokkinum, ella eitt av val-evnum hansara við tíni atkvøðu.

Dan Nielsen,
vælvni Tjóðveldisflokksins í Suðuroy

Hugburður dana

Í 1901 stóð at lesa í Høj-skolebladet: »En almuebefolkning som den færøske har slet ikke evne til at have to kultursprog ... man anser det for umuligt, at disse 15000 mennesker kan skabe en selvstændig kultur... man vil end ikke være i stand til at skabe en litteratur, der kan tilfredsstille selv de tarveligste fordringer.«

Skrivað hevði danin Christian Pedersen, id eitt skifti var prestur á Sandi. Í 1906 stóð tann 1. september at lesa í Dimmalættning: »Færøsk er ikke noget kultursprog, og færøsk vil aldrig blive noget kultursprog, og derfor kan vi ikke

bygge nogen kulturel fremtid på det.«

Í 1937 stóð tann 13. december at lesa í Berlingske Tidende: »Kærlingerne undvære dansk som undervisningsprog.«

Í 1998 stóð tann 28. mars at lesa í Føringinum: »Føroyski samleikin er afturlitandi og skoðar inneftir í bygðasamfelagið. Tí er ikki lætt hjá føroyingum at skilja seg sjálvar og samfelag sítt í breiðari høpi.« Vagn Wählin, Århus Universitet við Fjøltnir.

Í 1998 stóð tann 1. april at lesa í Sosialinum: »Vagn Wählin heldur tað vera skilagott at gera broytingar

í Heimastýrislógina ... Hann vil tó ráða føroyingum frá at avbyrgja seg fullkomiliga.« Í somu grein verður sagt frá Vagn Wählin: »Eg vil siga at føroyingar hava verið ov nalvaskoðandi, og tað er fyri sovið lætt at skilja, men er kortini ikki gagnligt fyri ein langsiktadur politikk, sum er neyðugur at føra.«

Visir hetta, at hugburður dana og hugburður viðhaldsfólk dana í Føroyum er tann sami í dag, sum hann var í 1901?

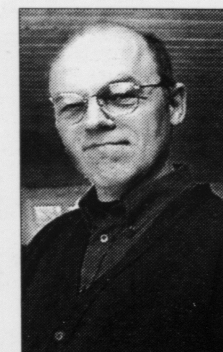
Visir hetta, at virðingin fyri Føroyum og føroyingum er tann sama í dag sum hon var í 1901?

Visir hetta, at danskir serfrøðingar hava rætt?

Tað verður eingin broyting í hesum viðurskiptum, fyrr enn vit hava tikið valdið í og ábyrgdina av egnum landi!

Virðing og sjálfsvirðing kemur, tá id Tjóðveldið Føroyar verður stovnst!

Snorri Fjallsbak,
vælvni Tjóðveldisflokksins

Lýsið í sosialinum